

werd naar het *Frauenkonzentrationslager* Ravensbrück gedeporteerd (zij overleefde de oorlog) maar samen met drie andere illegale werkers werden de vijf overige slachtoffers van l'Ecluse's verraad op maandagochtend 2 oktober in alle vroegte naar het terrein van het leeggehaalde joodse krankzinnigengesticht 'Het Apeldoornse Bos' gebracht en er in een rij opgesteld; overste Barendsen 'knoopte er', zo verklaarde later een *SD*'er, 'zijn jas los en hief het Wilhelmus aan, hetwelk door de anderen werd overgenomen.'¹ Een salvo volgde.

De acht lijken werden, met het opschrift '*Terrorist*' er bij, onmiddellijk op hoeken van Apeldoornse straten en pleinen neergelegd (Wimmer informeerde terstond op verzoek van Seyss-Inquart bij Rauter wie daartoe opdracht had gegeven, Rauter antwoordde: Schöngarth) – uit de bevolking kregen op die maandagochtend velen de indruk dat personen gefusilleerd waren die geweigerd hadden als spitters op te komen. Bovendien reden er luidsprekerauto's rond waaruit werd omgeroepen dat mannelijke personen tussen de zeventien en vijftig jaar zich onmiddellijk voor het grafwerk moesten aanmelden, dat wie dat niet deed en ontdekt werd, zou worden doodgeschoten en dat heel Apeldoorn door de *Wehrmacht* was omsingeld – ook werd omgeroepen dat er spoorwegsabotage was gepleegd en dat in geval van herhaling scherpe represailles zouden worden genomen tegen de gehele bevolking. Al die intimidatie had effect: elfduizend personen meldden zich aan (zevenduidend méér dus dan de bezetter in eerste instantie had geëist) en werden te voet via Doesburg naar punten aan de IJssel gevoerd. De acht lijken moesten drie, respectievelijk vier dagen lang op de openbare weg blijven liggen, l'Ecluse trok naar Amsterdam waar hij zich bij een communistisch georiënteerde illegale groep (welke hij niet verried) aansloot, en K. Stoove, de Gewestelijke Sabotage-Commandant van de KP in Gelderland en Overijssel, die met zijn Knokploeg overhaast Apeldoorn had verlaten en zich in de bossen op de Veluwe had teruggetrokken (een van zijn koeriers was door l'Ecluse's verraad in handen van de *SD* gevallen), schreef enkele dagen later een brief aan van Bijnen waaruit bleek dat hij al had vernomen dat in Putten huizen in brand waren gestoken en dat 'alle mannen naar Amersfoort gebracht (waren)', reden waarom hij, mede op grond van de in Apeldoorn omgeroepen bedreiging met represailles, opdracht had

¹ Aangehaald in: *Ik draag u op . . . Systeem en werk der Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten, getoetst aan de lotgevallen van lokale eenheden (Apeldoorn en omgeving) (1946?)*, p. 26.